

посилення ролі міжнародних фінансових інститутів у глобальній інституційній системі у розвитку локальних ринків нерухомості суттєво посилюється роль великих банківських установ і фінансових фондів. З іншого боку, асиметрія ринкової інформації спричиняє неможливість адекватного оцінювання ризикованості інвестиційних капіталовкладень у нерухомість, а прагнення інвесторів максимально використати у своїх інтересах порівняльні переваги різних локальних сегментів глобального ринку нерухомості (фаза національного бізнес-циклу, галузева інфляція, наявність вільних площ і земельних ресурсів) породжує додаткові фактори наростання нерівноваги світового господарства.

УДК 330.331

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Овчинников П.А. Формирование управляющими компаниями инвестиционной стратегии на рынке недвижимости. Инновации. 2006. № 3(90). С. 104–105.
2. PwC Real Estate 2020. Building the future. PwC, 2016. P. 20.
3. Teuben B., Shah S. Real Estate Market Size 2016. Annual Update on the Scale of the Professionally Managed Global Real Estate Investment Market. MSCI, June 2017. P. 24.
4. Athwal N. Real Estate Crowdfunding: 3 Trends to Watch in 2017. URL: <https://www.forbes.com/sites/navathwal/2017/02/17/real-estate-crowdfunding-3-trends-to-watch-in-2017/#59c583e23b4b/>
5. 2017 Preqin Global Real Estate Report. Sample pages. Preqin, 2017. P. 18.
6. Global Perspectives: 2016 REIT Report. EY, 2016. P. 3.

Стрільчук Р.М.

*кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри економічної кібернетики
Рівненського державного гуманітарного університету*

Крайчук С.О.

*кандидат технічних наук,
доцент кафедри економічної кібернетики
Рівненського державного гуманітарного університету*

ЗМІНА ТРЕНДІВ СУЧАСНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОМЕРЦІЇ

У статті уточнено сутність поняття «Інтернет-комерція». Розкрито фактори рейтингу країн, що володіють потенціалом розвитку Інтернет-комерції. Встановлено місце України серед країн-лідерів на ринку Інтернет-комерції. Визначено найпопулярніші в Україні Інтернет-магазини станом на 2016 р. Окреслено перспективні трендові товари на ринку Інтернет-комерції. Визначено проблеми на шляху розвитку Інтернет-торгівлі та шляхи їх подолання.

Ключові слова: Інтернет-комерція, онлайн-купівля, електронна торгівля, тренди продажу, тенденції розвитку Інтернет-торгівлі, ринок Інтернет-комерції.

Стрільчук Р.Н., Крайчук С.А. ИЗМЕНЕНИЕ ТРЕНДОВ СОВРЕМЕННОЙ ИНТЕРНЕТ-КОММЕРЦИИ

В статье уточнена сущность понятия «Интернет-коммерция». Раскрыты факторы рейтинга стран, обладающих потенциалом развития Интернет-коммерции. Установлено место Украины среди стран-лидеров на рынке Интернет-коммерции. Определены самые популярные в Украине Интернет-магазины по состоянию на 2016 г. Определены перспективные трендовые товары на рынке Интернет-коммерции. Определены проблемы на пути развития Интернет-торговли и пути их преодоления.

Ключевые слова: Интернет-коммерция, онлайн-покупка, электронная торговля, тренды продаж, тенденции развития Интернет-торговли, рынок Интернет-коммерции.

Strilchuk R.N., Kraichuk S.O. CHANGE IN TRENDS OF MODERN INTERNET-COMMERCE

The essence of the concept of "Internet commerce" is clarified in the article. The factors of ranking of countries that have the potential for development of Internet commerce are revealed. The place of Ukraine has been established among leading countries in the Internet commerce market. The most popular online shops in Ukraine are determined as of 2016. Perspective trend products in the Internet commerce market are outlined. The problems on the way of development of Internet trade and ways of their overcoming are determined.

Keywords: internet commerce, online purchase, e-commerce, sales trends, trends in online commerce development, internet commerce market.

Постановка проблеми. Сучасне ринкове середовище значною мірою залежить від змін тенденцій, які впливають на його динаміку та розвиток. Сучасним трендом, зокрема, є стрімкий розвиток такого явища, як e-commerce, тобто електронної комерції. Кожне домове господарство, що має доступ до Інтернет-мережі, швидше за все, вже здійснило принаймі одного разу операцію купівлі-продажу через Інтернет. Тобто ринок Інтернет-комерції виростає до одного з найбільш глобальних ринків, що здатен швидко і значно дешевше, ніж підприємства, задовольняти потреби споживачів. Отже, зміна трендів сучасної Інтернет-комерції вимагає пильної уваги, адже в змозі суттєво впливати на зміни потреб спо-

живачів, динаміку торгівлі міжнародних і глобальних ринків, удосконалення маркетингових підходів тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досліджувана проблематика відображена в багатьох наукових працях учених сучасності. Так, В. Апалькова [1] узагальнила основні тенденції, що супроводжували розвиток електронної комерції в країнах Євро-союзу. Дослідженню українського ринку електронної комерції присвячено доробок Ю. Власюк і Н. Юдіної [2], а також стаття. Л. Гармідер [3]. Розкрито сутність і взаємозв'язок електронного бізнесу, електронної комерції та Інтернет-торгівлі в науковій роботі Д. Євтушенко [4]. О. Кот і Д. Антоненко [5] визна-

чили особливості становлення та перспективи розвитку електронної комерції України в глобальному середовищі. У роботах І. Кривов'язюка [6–9] основний акцент зроблено на вивченні ринку інформаційно-комунікаційних технологій, місце в ньому Інтернет-комерції, необхідності використання інформаційних технологій і систем. Т. Курант [10] розглядає досліджувані питання з позицій задоволення попиту на онлайн-ринку. Л. Побоченко та О. Сабатін [11] розкривають розвиток Інтернет-торгівлі в Україні з огляду на світові тенденції, що склалися на цьому ринку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри актуальність і значний практичний інтерес питання дослідження зміни трендів сучасної Інтернет-комерції все ще лишаються недостатньо розробленими. Потребує уточнення сутність поняття «Інтернет-комерція» та фактори рейтингу країн, що володіють потенціалом розвитку Інтернет-комерції. Великого значення набуває визначення місця України серед країн-лідерів на ринку Інтернет-комерції. Уточнення потребують і перспективні трендові товари на ринку Інтернет-комерції, визначення проблем на шляху розвитку Інтернет-торгівлі та шляхів їх подолання.

Мета статті полягає у розкритті сутності та особливостей розвитку сучасної Інтернет-комерції у світі та Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Багатозначність поняття «Інтернет-комерція» можна прослідкувати за допомогою рис. 1.

Аналіз наявних підходів до визначення сутності даного поняття свідчить про наявність у теорії його тлумачення з позицій організаційного та економічного підходів.

Разом із тим трансфер технологій слід розглядати з позицій відносин, які виникають між учасниками даного процесу з приводу здійснення будь-яких господарських операцій, які передбачають використання Інтернет-мережі для їх реалізації.

Інтернет-комерція, на нашу думку, – це вид електронної комерційної діяльності, що передбачає здійснення операцій із купівлі-продажу шляхом використання комп'ютерної мережі Інтернет.

Інтернет-комерція не є новим явищем на ринку товарів та послуг. Нині, коли Інтернет-магазини наповнилися широким асортиментом товарів та послуг, покупці прагнуть зекономити час та гроші й усе частіше здійснюють онлайн-купівлю. З екранів телевізорів, смартфонів та реклами (контекстної та медійної) в Інтернеті часто зустрічаємо слоган: «Можливо купити все». Інтернет-комерція й створює усі необхідні умови для цього.

На світовому ринку Інтернет-комерції активними лідерами впродовж останніх трьох років виступають Люксембург, Швейцарія та Норвегія. Конференція ООН з торгівлі та розвитку ЮНКТАД сформувала рейтинг країн, що володіють потенціалом розвитку Інтернет-комерції (табл. 1).

Електронна торгівля позитивно впливає як на економіку країни у цілому, адже прискорюється економічне зростання, знижується інфляція, підвищується продуктивність праці та збільшується зайнятість, так і на розвиток бізнесу зокрема [11]. Апгрейд бізнес-процесів на основі використання Інтернет-торгівлі надає додаткові переваги для бізнесу: можливість оплати товарів та послуг за допомогою банківської картки чи навіть криптовалюти, більше того, можна здійснити оплату, скануючи відбиток пальця чи використовуючи свій смартфон – для покупця; використання різних програмних продуктів для скорочення логістичних ланцюгів, що надає можливість зменшити транспортні витрати і тим самим здешевлює товари, не впливаючи на їхню якість, – для продавця.

Що стосується України, то її показники порівняно з іншими країнами є низькими. Зокрема, обсяги такої торгівлі порівняно зі США майже в 10 разів нижчі, а з Китаєм ще більше (рис. 1).

Однак, за даними Morgan Stanley Research, прогнозується приріст обсягу Інтернет-торгівлі в Україні. Станом на 2016 р. показник обсягу Інтернет-торгівлі становить 5,65 млрд. дол. США, а до 2020 р. планується його збільшення до 14,95 млрд. дол. США [15].

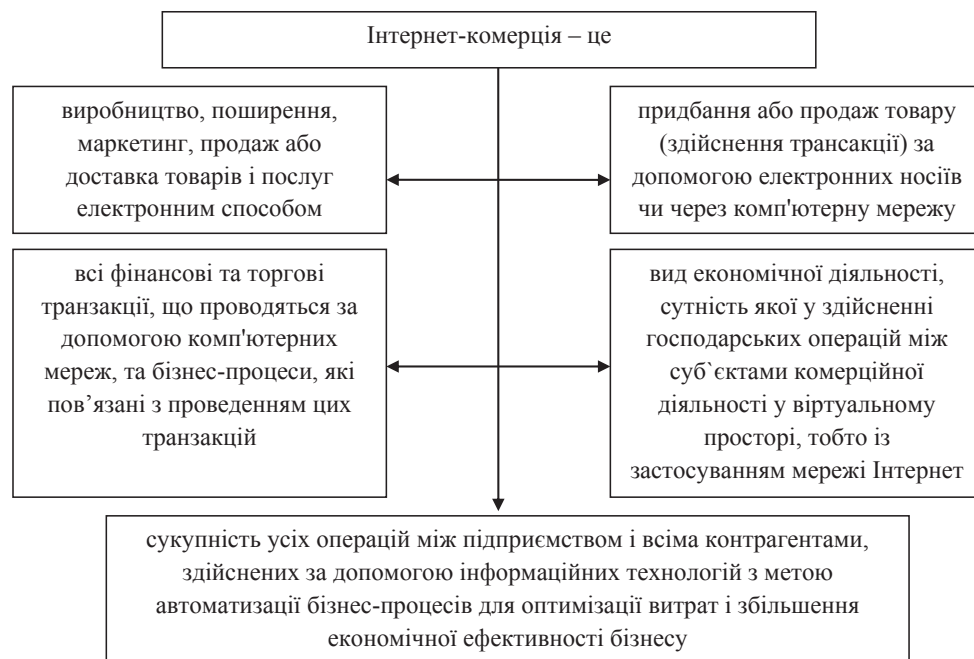

Рис. 1. Багатозначність поняття «Інтернет-комерція» [1–5]

Прикладами успішної комерції є такі світові Інтернет-платформи, як eBay та Amazon, де з допомогою кількох кліків можливо купити і продати будь-що. В Україні найбільш успішними онлайн-магазинами є Rozetka, «Алло», «Цитрус», «Фокстрот», «Ельдорадо» та ін. (рис. 2).

До найбільш трендових товарів, що купуються в Інтернеті та на які прогнозується попит у 2018 р., є: дерев'яні сонцезахисні окуляри, водонепроникні корпуси до телефонів, динаміки Bluetooth, гірлянди, кокосове масло, 3D-принтери, телефонні накопичувачі енергії (павербанки), рідкі телефонні чохла, органічний чай, дрони, вугільні маски, фітнес-трекери, емалеві картинки, дитячий одяг та ін. [14].

Основними тенденціями розвитку Інтернет-торгівлі на сучасному етапі її розвитку слід виділити такі:

- розширення можливих варіантів оплати за товари та послуги;
- запровадження системи безконтактного проведення платежів;
- розширення асортименту товарів та послуг Інтернет-торгівлі;
- зростання конкуренції на ринку Інтернет-торгівлі;
- поширення шахрайства на ринку Інтернет-торгівлі.

Прогнозований обсяг продажів Інтернет-магазинів у 2018 р. – 2 трлн. дол. США, що на 6% більше, ніж у 2017 р. [12].

Незважаючи на динамічне зростання ринку Інтернет-комерції та оптимістичні прогнози щодо подальшого його розвитку, слід відзначити й коло проблем на шляху розвитку Інтернет-торгівлі:

- безпека та конфіденційність покупців та продавців;
- високі витрати на ритейл;
- слабка логістика та сервіс у менш розвинених країнах;
- тривалий термін доставки деяких видів товарів;
- зростання вимог до технологічного складника Інтернет-магазинів.

Одним із рушійних важелів для розвитку вітчизняної

Інтернет-комерції є інноваційний потенціал ринку, що активно розвивається. Існує низка чинників, які перешкоджають його народження. До зовнішніх та внутрішніх факторів можна віднести загострення кризових явищ, політичну нестабільність, коливання валютного курсу. Що стосується внутрішніх факторів, то вони для кожної Інтернет-площадки є різними.

Для поліпшення своїх позицій в Інтернет-комерції Україні потрібно вивчити наявний попит на товари та послуги, проаналізувати основні тенденції ринку та діагностувати можливі перешкоди на шляху розвитку.

Разом із тим слід виділити декілька перспективних шляхів вирішення проблем розвитку ринку Інтернет-комерції:

- формування Кодексу поведінки продавців і покупців в Інтернет-просторі;
- активне використання реклами;
- укладання угод із постачальниками товарів на довгостроковій основі;
- створення міжнародного каталогу шахраїв із відкритим доступом до нього з будь-якої країни;
- торгівля товарами високої якості.

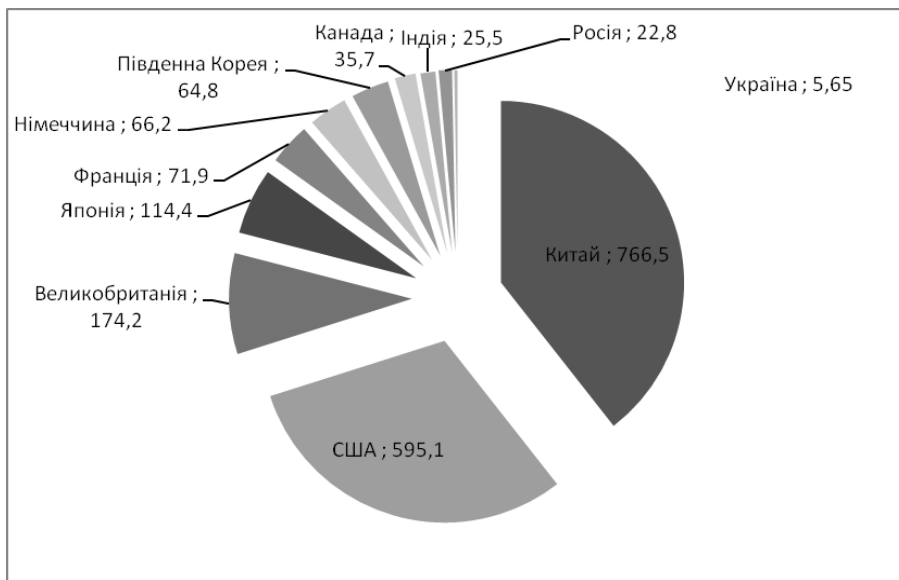

Рис. 1. Місце України серед країн-лідерів на ринку Інтернет-комерції в 2016 р., млрд. дол. США [15]

Таблиця 1

ТОП-10 країн-лідерів із розвитку Інтернет-комерції [13]

Місце в рейтингу в 2016 р.	Країна	Частка населення, що користується Інтернетом	Частка населення, що має рахунок у банку	Частка захищених серверів на 1 млн. осіб	Індекс надійності поштових відправлень	Місце в рейтингу в 2015 р.
1	Люксембург	97	96	98	94	1
2	Швейцарія	89	98	100	99	8
3	Норвегія	97	100	96	93	3
4	Нідерланди	90	99	99	95	2
5	Південна Корея	93	94	96	99	4
6	Великобританія	95	99	92	95	10
7	Швеція	92	100	94	93	7
8	Японія	92	97	89	97	9
9	Німеччина	90	99	93	92	14
10	Нова Зеландія	88	100	90	95	11

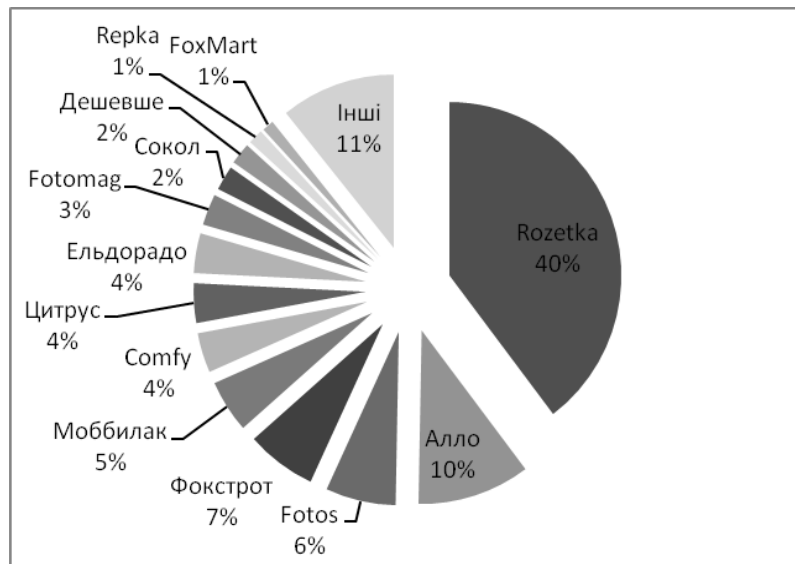

Рис. 2. Топ Інтернет-магазинів в Україні за 2016 р. [12]

Висновки. Інтернет-комерція з кожним роком займає все більш стійкі позиції як у світі, так і на ринку України. Швидкість доставки товару, його відносна дешевизна, широкий асортимент і можливість вибору приваблюють усе більше і більше споживачів. З іншого боку, це чудова можливість розвитку власного бізнесу.

У сучасному розумінні Інтернет-комерція – це один із видів електронної комерційної діяльності, що передбачає здійснення операцій із купівлі-продажу шляхом використання комп'ютерної мережі Інтернет.

Лідерами з розвитку Інтернет-комерції нині є такі країни, як Люксембург, Швейцарія, Норвегія, Нідерланди, Південна Корея, Великобританія, Швеція, Японія, Німеччина, Нова Зеландія, для яких характерні значна частка населення, що користується Інтернетом (88–97%), має рахунок у банку (94–100%), захищені сервери на 1 млн. осіб (89–100%), висока надійність відправлень (92–99%). Проте найбільші обсяги торгівлі через Інтернет припадають на Китай, США, Великобританію, Японію, Францію, Німеччину, Південну Корею, Канаду, Індію, Росію. Україна свій потенціал ринку Інтернет-комерції використовує ще недостатньо.

Тенденції розвитку Інтернет-комерції характеризують сприятлива динаміка та умови, тому слід очікувати на подальше зростання цього ринку, незважаючи на низку проблем, що супроводжують його функціонування. Так, прогнозується зростання даного ринку на 6% у світовому масштабі та в Україні в найближчі три роки в тричі.

Для того щоб бути конкурентоспроможним, українському ринку Інтернет-комерції та окремим його власникам потрібно інвестувати свої кошти в ті програмні продукти та сервіси, за допомогою яких можна буде спростити процедуру купівлі-продажу, адже однією з проблем сучасних покупців є те, що не всі вони є активними користувачами персональних комп'ютерів або ж власниками модерних гаджетів. До того ж варто врахувати вікові обмеження. Доцільним буде групування програмних продуктів для кожної категорії покупців, модифікування реклами та пошукових сайтів. Також важливо постійно розширювати асортимент товарів, популяризувати вітчизняну продукцію, оптимізувати витрати.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Апалькова В.В. Виявлення та узагальнення основних тенденцій розвитку електронної комерції в країнах ЄС. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Менеджмент інновацій». 2014. Вип. 3. С. 10–15.
- Власюк Ю.Ю., Юдіна Н.В. Дослідження українського ринку електронної комерції у секторі B2B. Актуальні проблеми економіки та управління. 2015. Вип. 9. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/14404/1/2015_5_Vlasyuk.pdf.
- Гармідер Л.Д., Орлова А.В. Особливості розвитку вітчизняної електронної комерції. Європейський вектор економічного розвитку. 2015. № 1(18). С. 58–65.
- Євтушенко Д.Д. Електронний бізнес, електронна комерція, Інтернет-торгівля: сутність та взаємозв'язок понять. Бізнес Інформ. 2014. № 8. С. 184–188.
- Кот О.В., Антоненко Д.С. Сутність, становлення та перспективи розвитку електронної комерції України у глобальному середовищі. Технологический аудит и резервы производства. 2015. № 2/6(22). С. 28–32.
- Кривов'язюк І.В., Кулик Ю.М. Проблеми запровадження інформаційних технологій в управлінні логістичною системою підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2013. № 12. С. 83–90.
- Кривов'язюк І.В., Усков О.Р. Управління логістичними інформаційними системами підприємства: монографія. Львів: Манускрипт, 2011. 140 с.
- Кривов'язюк І.В. Кризові явища в українській економіці та їх зв'язок із циклічністю. Економіка та держава. 2010. № 12. С. 3–5.
- Кривов'язюк І.В. Інноваційна економіка: навч. посіб. К.: Кондор, 2016. 384 с.
- Курант Т. Електронна комерція як спосіб задоволення попиту на онлайн-ринку. Схід. 2014. № 6(132). С. 19–24.
- Побоченко Л.М., Сабатін О.С. Розвиток інтернет-торгівлі в Україні під впливом світових тенденцій. Світове господарство і міжнародні економічні відносини. 2017. № 6(11). С. 9–14.
- Цікаві факти про інтернет-торгівлю в світі в 2018 році. URL: <http://lemarbet.com/ua/razvitie-internet-magazina/interesnyefakty-ob-internet-torgovle/>.
- Топ-10 стран мира по потенциалу развития онлайн-комерции – ЮНКТАД. URL: <https://psm7.com/news/top-10-stran-mira-po-potencialu-razvitiya-onlajn-kommercii-yunktad.html>.
- Топ-20 найбільш трендових товарів для продажів в Інтернеті в 2018 році. URL: <https://marketer.ua/ua/top-20-most-trending-products-in-2017/>.
- Електронная коммерция (e-Commerce): тренды и прогноз развития в Украине на 2017–2018 гг. URL: <https://www.web-mashina.com/web-blog/ecommerce-prognoz-elektronnoi-kommercii-ukrainy-2017-2018>.